

GALLUP

TIL AÐ VERA VISS



LAUNAKÖNNUN SFR – HELSTU NIÐURSTÖÐUR

13. sept. 2018

Efnisyfirlit

- Framkvæmd og svarhlutfall
- Svarendur
- Vinnutími og starfshlutfall
- Laun og hlunnindi
 - Heildarlaun f. janúar
 - Grunnlaun f. janúar
 - Önnur laun
 - Hlunnindi
- Launamunur kynjanna
- Viðhorf til launa
 - Ánægja með laun og sanngjörn laun
- Annað
 - Álag
 - Þjónusta SFR

Framkvæmd

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	SFR
Markmið	Að kanna kaup og kjör SFR félaga auk tengdra atriða og breytingar frá síðustu könnun
Framkvæmdartími	Febrúar - apríl 2018
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	5774 félagsmenn SFR í a.m.k. 40% starfshlutfalli
Verknúmer	4027703

Stærð úrtaks og svörun

Upphaflegt úrtak	5.774
Veikir, látnir, tilheyra ekki úrtaki	141
Finnast ekki	122
Endanlegt úrtak	5.511
Neita að svara	361
Skila ekki inn lista	2.353
Innsendir listar	2.797
Heildarsvarhlutfall *	50,8%
Fjöldi lista ekki útfylltir á fullnægjandi hátt	214
Svör notuð við úrvinnslu	2.583
Hlutfall innsendra lista notaðir við úrvinnslu **	92,3%



Svarendur

Svarendur

- Svarendur könnunarinnar voru tæplega 2.600
- Tæpur þriðjungur svarenda voru karlar og ríflega 2/3 konur
- Um 13% svarenda eru undir 30 ára aldri og 25% eru 60 ára eða eldri – meðalaldur breyttist ekki frá því fyrir ári og er tæplega 49 ár
 - Yngsta fólkið er í sölu- og afgreiðslustörfum – þar er meðalaldur tæp 38 ár – en hæstur í stjórnunarstöðum 53 ár
- Þeir sem hafa lokið gráðu í háskóla eru yngstir, eða 40 ár, a en þeir sem hafa lokið grunnskólaprófi eða minna eru að meðaltali 53 ára
- Starfsaldur í sambærilegu starfi er tæplega 13 ár – sem er svipað og síðustu sjö mælingar – nærri 40% hafa unnið í 11 ár eða lengur hjá sömu stofnun
- Menntunarstig hefur farið hægt vaxandi
 - Nærri 17% félagsmanna með BA/BS gráðu eða sambærilegt og meira – til viðbótar hafa 7% lokið styttri námsleið (diplómagráðu) án þess að hafa lokið BA gráðu

Kyn

Starfsstétt *

- Stjórnunarstörf 317
- Sérfræðingar með háskólamenntun 170
- Sérhæft starfsfólk og tæknar 414
- Sölu-/afgreiðslustörf 185
- Skrifstofustörf 805
- Skrifstofustörf í afgreiðslu 175
- Önnur störf 418

Flokkun vinnustaðar *

- Heilbrigðisþjónusta 718
- Félagsþjónusta 126
- Innh.menn ríkissj., alm.tr. og lánasj. 96
- Landb., orkustofnanir og skógrækt 59
- Löggæsla, dómst. og fangelsi 189
- Menntast., skólar og frístundah. 236
- Rannsókn- og eftirlitsstofnanir 166
- Heildsala og/eða smásala 288
- Opinber stjórnýsla 345
- Önnur opinb. starfs. og þjónusta 346

Fjöldi starfsmanna í stofnun

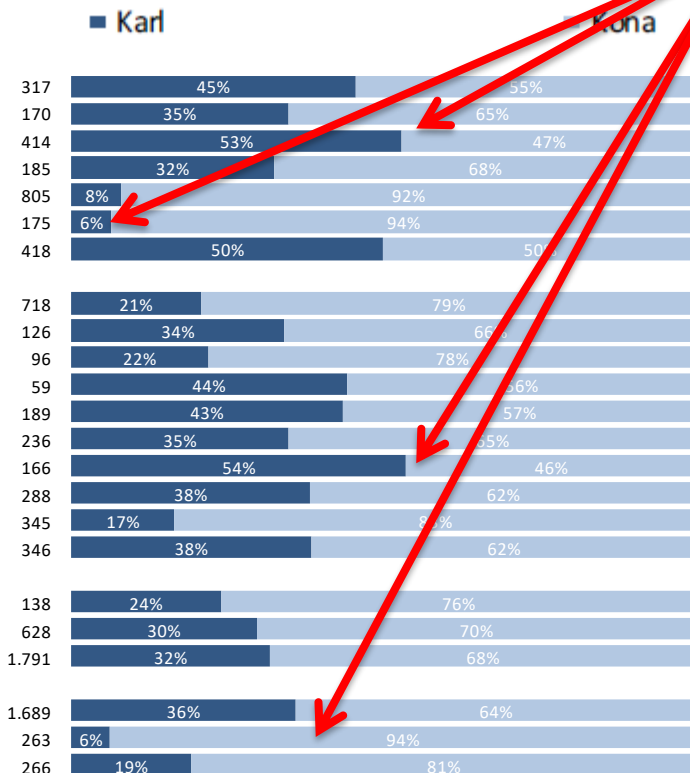
- Færri en 20 138
- 20-99 628
- 100 eða fleiri 1.791

Starfshlutfall *

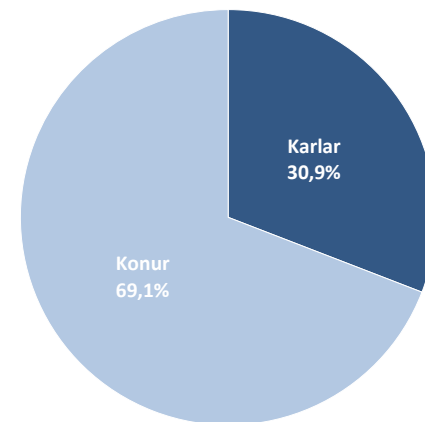
- Fullt starf 1.689
- Hlutastarf (70-99%) 263
- Hlutastarf (undir 70%) 266

* Marktækur munur

Kynbundinn vinnumarkaður

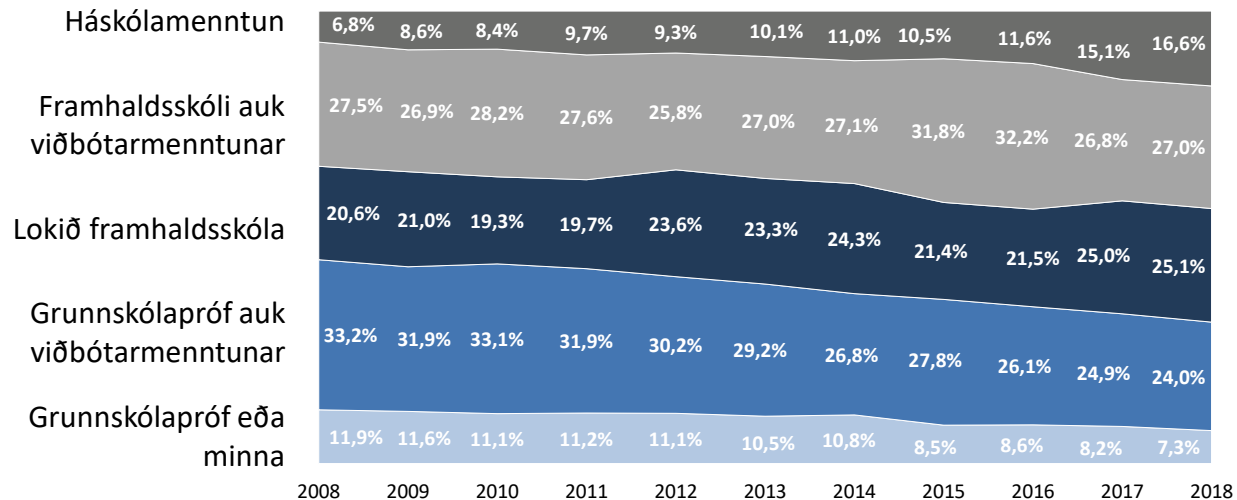


Kyn svarenda – SFR heild

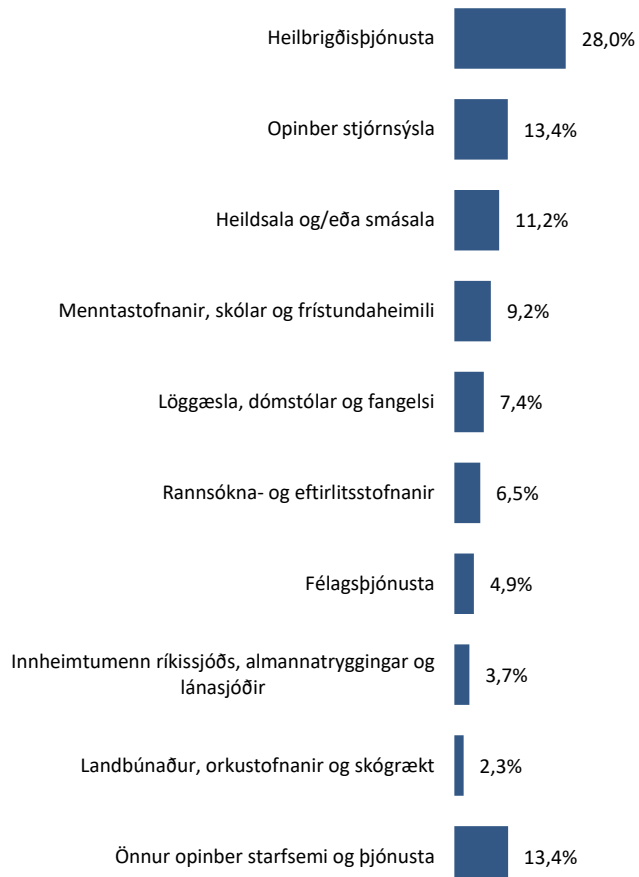
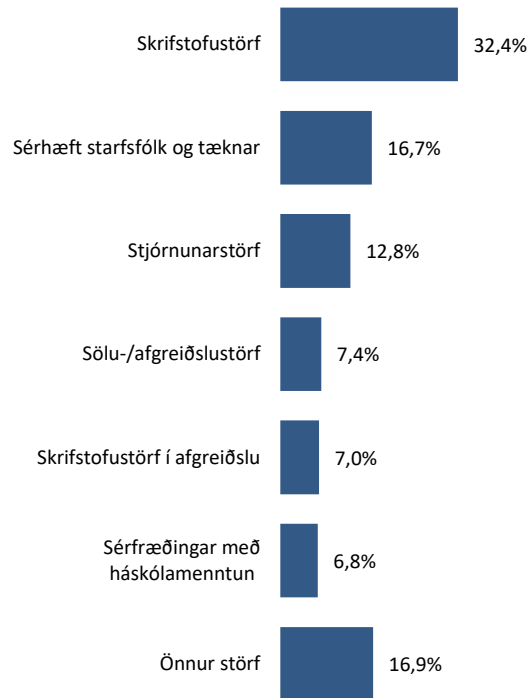


Menntun

- Menntunarstig hefur farið hægt vaxandi
- Ríflega 17% félagsmanna með BA/BS gráðu eða sambærilegt og meira – það er ríflega tvöföldun frá árinu 2007 – til viðbótar hafa 7% lokið styttri námsleið (diplómagráðu) án þess að hafa lokið BA gráðu.



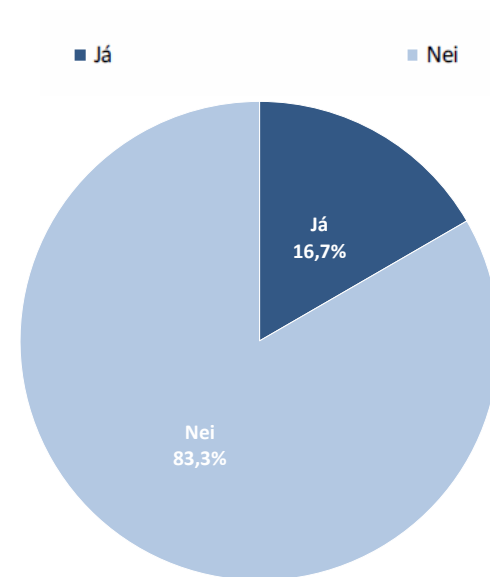
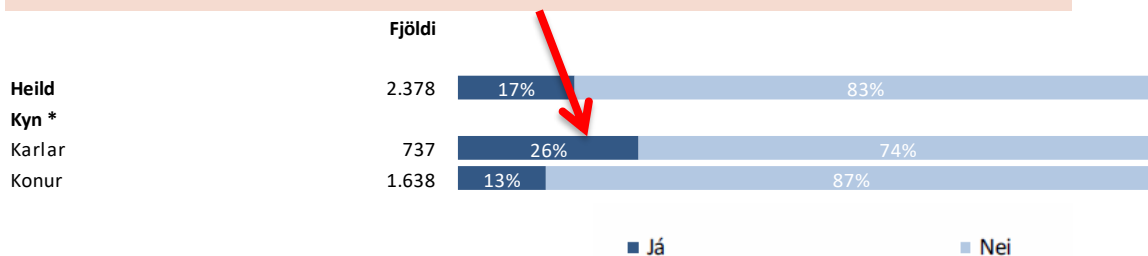
Starfsstétt og atvinnugrein



Mannaforráð

Fleiri karlar en konur með mannaforráð

- Stundum talað um kynbundinn vinnumarkað bæði lárétt og lóðrétt, þá er átt við að karlar og konur gegna ekki bara ólíkum störfum, heldur eru karlar oftari í áhrifastöðum en konur





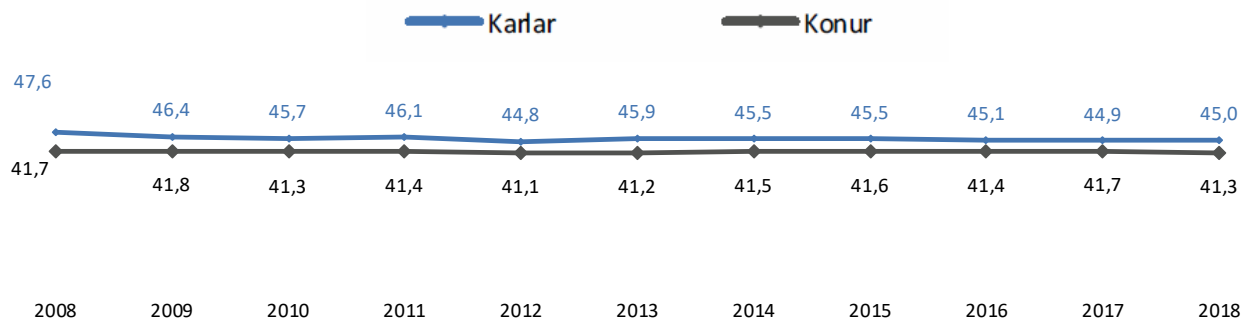
Vinnutími og starfshlutfall

Vinnutími fólks á viku í fullu starfi

- Fólk í fullu starfi vinnur að jafnaði á viku tæpar 43 stundir (42,6) mjög litlar breytingar á vinnutíma síðustu níu mælingar
- Karlar vinna 45 tíma, en konur 41 tíma á viku
- Nærri 6 tímum munaði á vinnutíma karla og kvenna 2008 en núna munar tæpum 4 tímum á vinnustundum karla og kvenna á viku – eða 16 tímum alls á mánuði

	Alls
VR	42,9
SFR	42,6
St.Rv.	43,6

Hversu langa vinnuviku vannst þú að jafnaði í janúarmánuði í þínu aðalstarfi?
(starfsfólk í 100% starfshlutfalli)



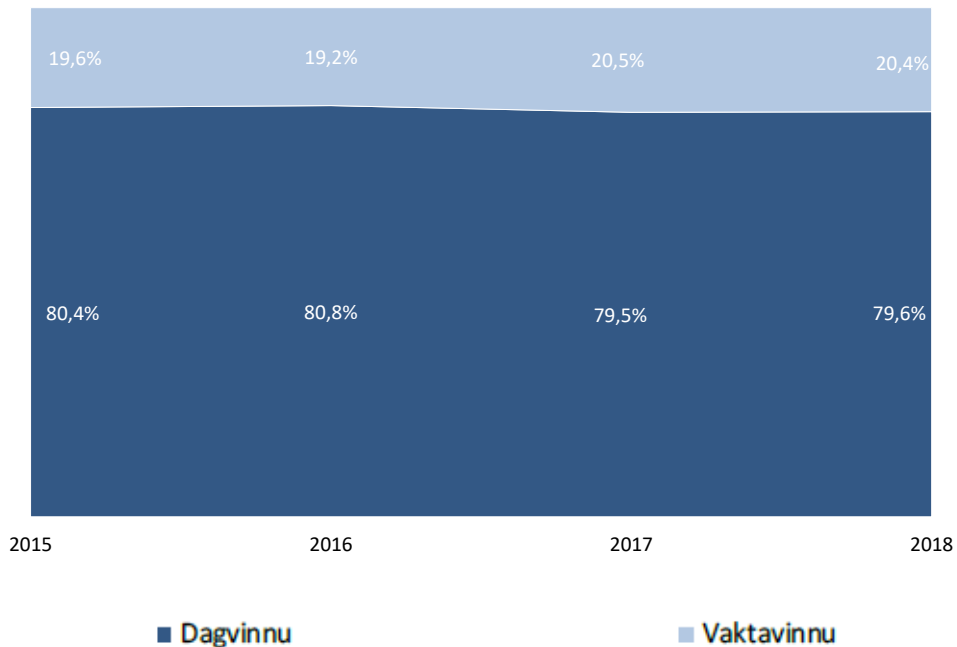
Í könnunum Hagstofu mælist vinnutími í fullu starfi 44 stundir, 46 stundir hjá körlum en 41 stund hjá konum

Dagvinna – vaktavinna

Vinnur þú dagvinnu eða vaktavinnu í aðalstarfi þínu?

Mun algengara að yngra fólk vinni vaktavinnu og þeir sem hafa skemmstan starfsaldur vinna oftar vaktavinnu

Vaktavinna algengust í „öðrum störfum“ – þar sem meirihluti vinnur vaktavinnu. Og „sölu- og afgreiðslustörfum“ þar sem fjórir af hverjum tíu vinna vaktavinnu. Algengust í félagsþjónustu, þar vinnur meirihluti vaktavinnu





Laun og hlunnindi

Hækkun mánaðarlegrar launavísitölu Hagstofu janúar 2018 – breyting frá fyrra ári og hækkun SFR félaga

	Starfsmenn á almennum vinnumarkaði	Opinberir starfsmenn - alls	Opinberir starfsmenn - ríkisstarfsmenn	Opinberir starfsmenn - starfsmenn sveitarfélaga
Hagstofa: 2018 – janúar hækkun % frá fyrra ári	8,1%	5,6%	5,3%	5,7%
Launakannanir Gallup: SFR /St.Rv. / VR	6,1%	-	9,2%	8,3%

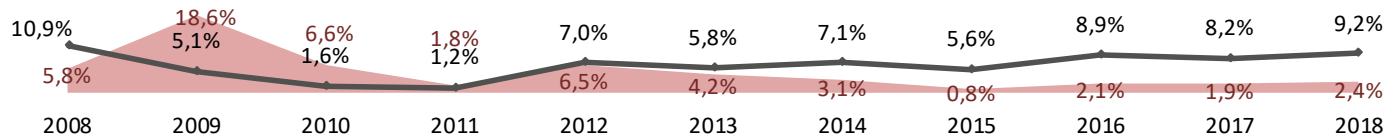
Heildarlaun

Laun þeirra sem eru í 70-99% starfshlutfalli eru uppreiknuð í 100%

- Meðal-heildarlaun SFR félaga m.v. fullt starf í janúar, laun greidd **1. febrúar 2018 voru 541 þús.** (hækkun um 46 þúsund eða 9% frá síðasta ári).
 - Þetta er hækkun umfram 12 mán. verðbólgu um tæp 7 prósentustig
- Laun hækka samfara hækkandi aldri, starfsaldri og aukinni menntun

Hækkun heildarlauna milli ára og verðbólga

12 mánaða verðbólga í janúar
Hækkun heildarlauna milli ára



} Kaupmáttur

	Alls
VR	6,1%
SFR	9,2%
Hagstofa: Ríkisstarfsmenn	5,3%
St.Rv.	8,3%

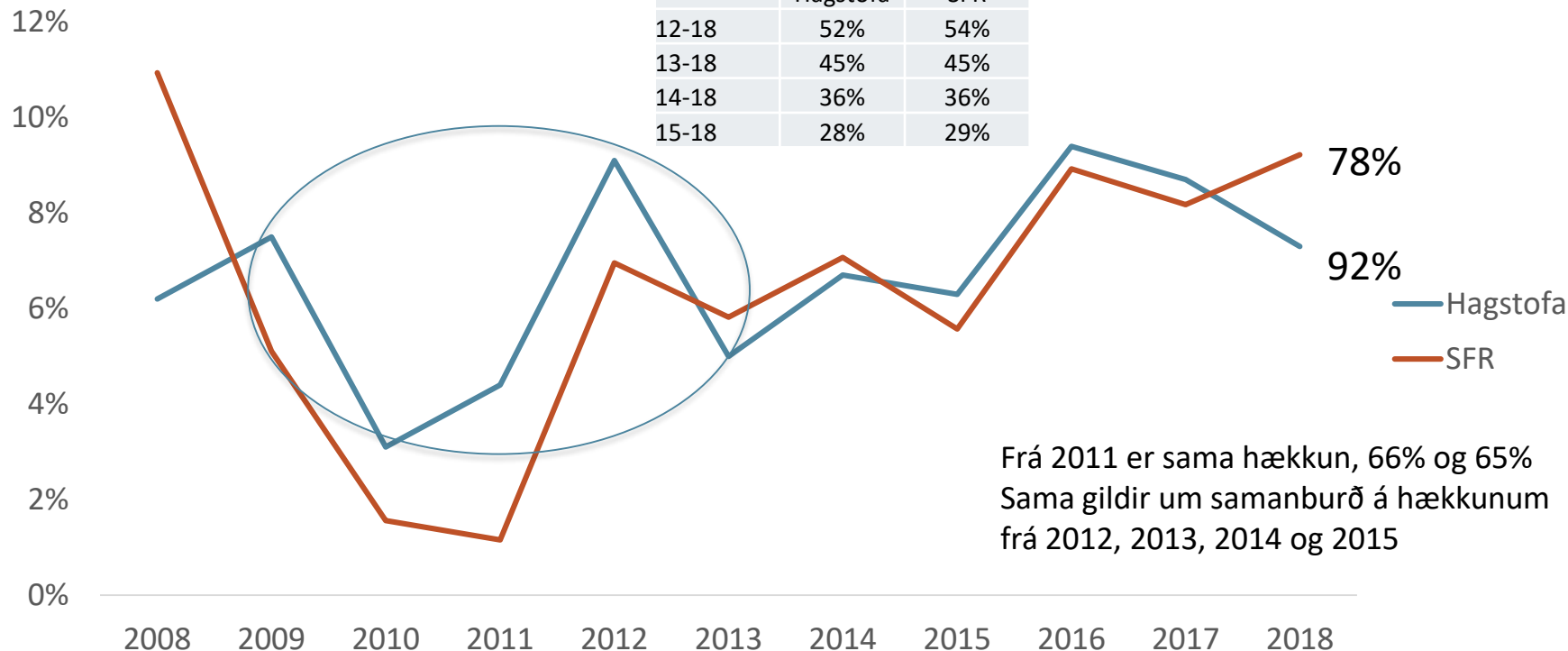
GALLUP

Meðal-heildarlaun SFR félaga og meðalhækkun heildarlauna eftir starfsstéttum – heildarlaun í þúsundum króna

	Heildarlaun 2018 í þúsundum króna - meðaltal	Heildarlaun 2017 í þúsundum króna - meðaltal	% hækkun	Fjöldi svara
Alls	541	496	9%	1626
Stjórnunarstörf	671	624	8%	224
Sérfræðingar með háskólamenntun	592	541	9%	120
Sérhæft starfsfólk og tæknar	579	532	9%	272
Sölu-/afgreiðslustörf	545	530	3%	46
Skrifstofustörf	489	446	10%	624
Skrifstofustörf í afgreiðslu	441	406	9%	117
Önnur störf	536	483	11%	223

Hækkun launavísitölu Hagstofu og hækkun SFR launa

	Hagstofa	SFR
12-18	52%	54%
13-18	45%	45%
14-18	36%	36%
15-18	28%	29%



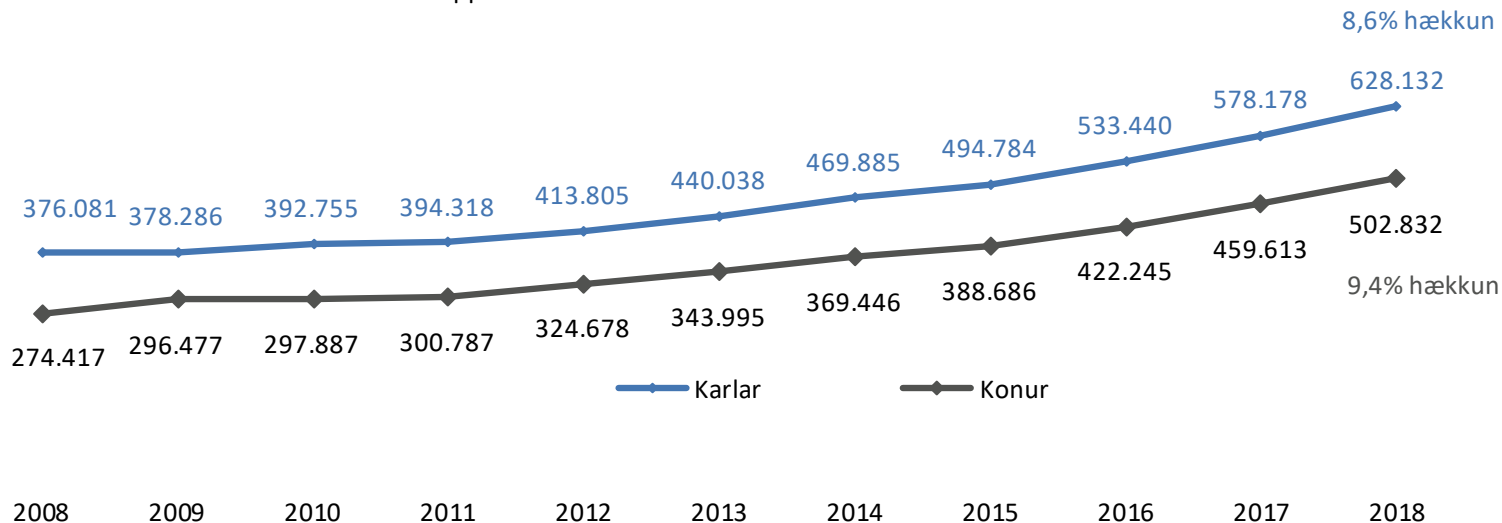
Heildarlaun

Laun þeirra sem eru í 70-99% starfshlutfalli eru uppreiknuð í 100%

- Hækkun karla (9%) og kvenna (9%) er svipuð, en konur hafa hækkað meira en karlar frá 2008 og því hefur hlutfallslegur munur heildarlauna karla og kvenna minnkað

Heildarlaun mánaðar (starfsfólk í 70-100% starfshlutfalli*)

* laun þeirra sem voru í 70-99% starfshlutfalli eru uppreiknuð miðað við 100% starfshlutfall



Heildarlaun eftir bakgrunnspáttum

- Stjórnendur eru með **52%** hærri laun en fólk sem vinnur „skrifstofustörf v. afgreiðslu“ (*skrifst.v.afgr. í nefnara*) – að jafnaði
- Þeir sem starfa við „löggæslu, dómstóla og fangelsi“ eru með 30% hærri laun en „innheimtumenn...“ (*innheimtumenn í nefnara*) – að jafnaði

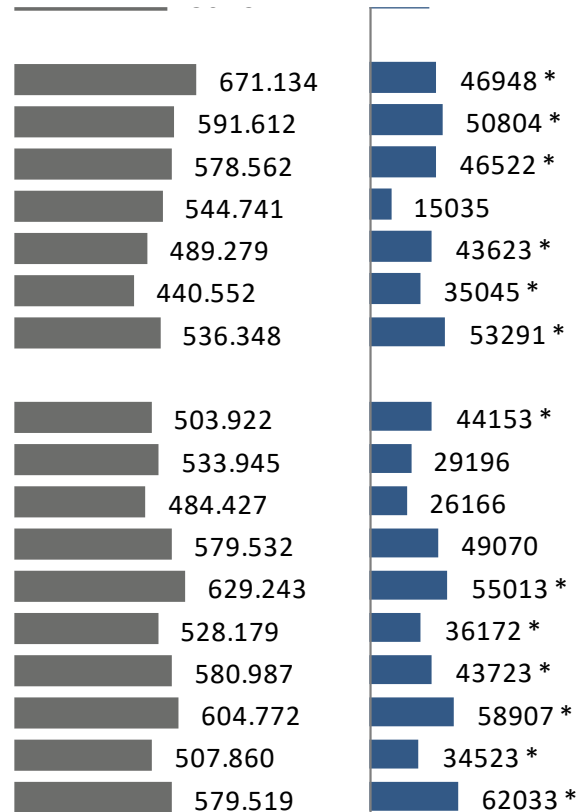
Starfsstétt *

Stjórnunarstörf	671.134
Sérfræðingar með háskólamenntun	591.612
Sérhæft starfsfólk og tæknar	578.562
Sölu-/afgreiðlustörf	544.741
Skrifstofustörf	489.279
Skrifstofustörf í afgreiðslu	440.552
Önnur störf	536.348

Flokkun vinnustaðar *

Heilbrigðisþjónusta	503.922
Félagsþjónusta	533.945
Innh.menn ríkissj., alm.tr. og lánasj.	484.427
Landb., orkustofnanir og skógrækt	579.532
Löggæsla, dómst. og fangelsi	629.243
Menntast., skólar og frístundah.	528.179
Rannsókn- og eftirlitsstofnanir	580.987
Heildsala og/eða smásala	604.772
Opinber stjórnsýsla	507.860
Önnur opinb. starfs. og þjónusta	579.519

Heildarlaun - meðaltal

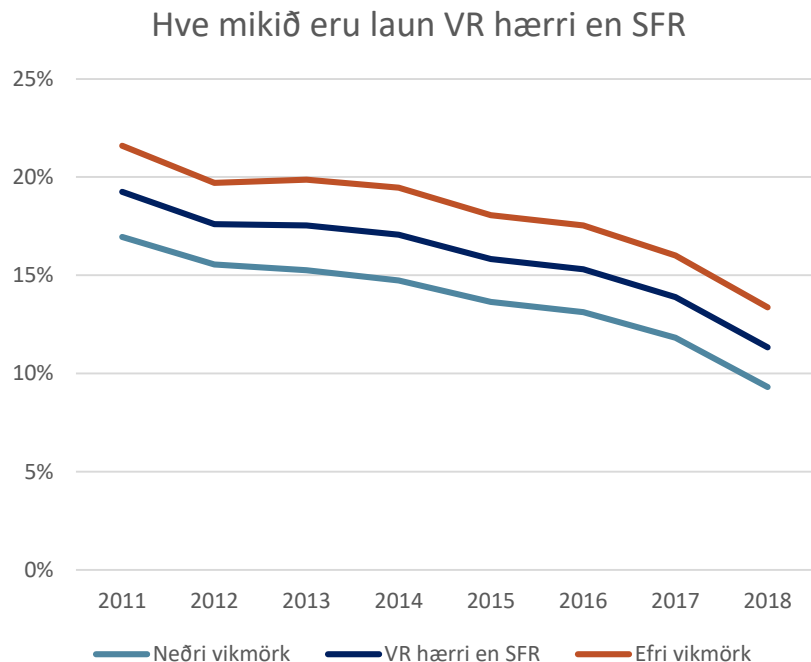


Samanburður við VR og SFR – heildarlaun fólks í 100% starfi

2018	Vinnutími fólks í 100% starfi – meðalfjöldi vinnustunda á viku			Heildarlaun fólks í 100% starfi: Laun pr. Vinnustund - meðaltal			Launamunur félaga - samanburður á tímakaupi heildarlauna. VR hærri en hin félögin		
	Alls	Karlar	Konur	Alls	Karlar	Konur	Alls	Karlar	Konur
VR	42,9	44,2	41,7	3.661	3.853	3.495	-	-	-
SFR	42,6	45,0	41,3	2.982	3.252	2.847	23%	18%	23%
St.Rv.	43,6	45,3	42,6	3.061	3.278	2.941	20%	17%	19%

2017 27% 19% 27%

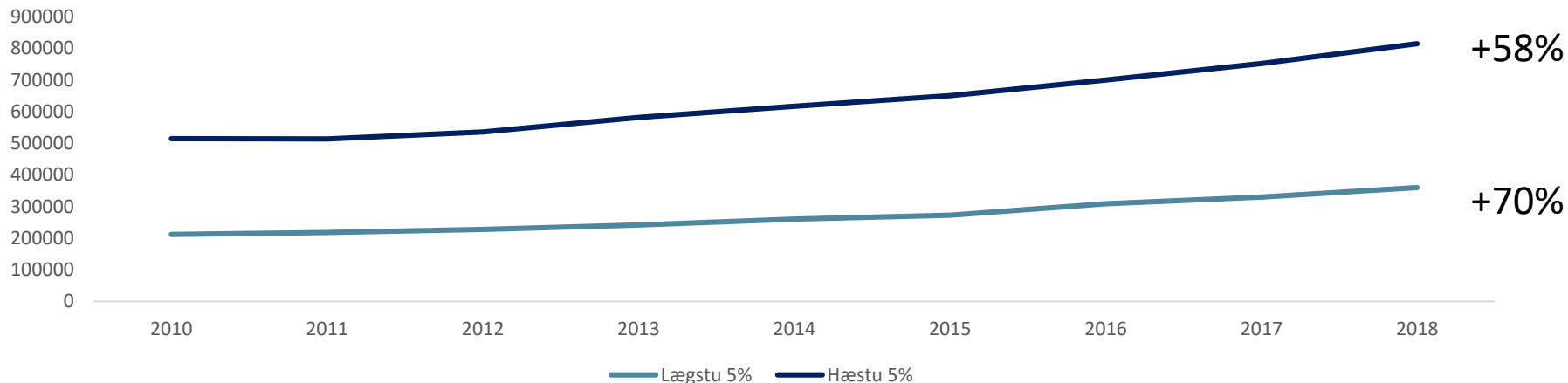
Samanburður á heildarlaunum VR og SFR – fólk í 100% starfi



- Heildarlaun VR félaga í 100% starfi eru rúmar 674 þúsund – að meðaltali – en heildarlaun SFR félaga er tæpar 550 þúsund. VR félagar eru því með 23% hærri laun en SFR félagar fyrir fullt starf
- Að teknu tilliti til þess að samsetning félaganna er ólík er tekið tillit til þátta sem áhrif hafa á laun: Kyn, aldur, vinnutími, starfsaldur, yfirflokka starfsstétta, menntunar, vaktaálags og mannaforráða er munurinn 11% (9-13% með vikiörkum) og hefur farið minnkandi ár frá ári

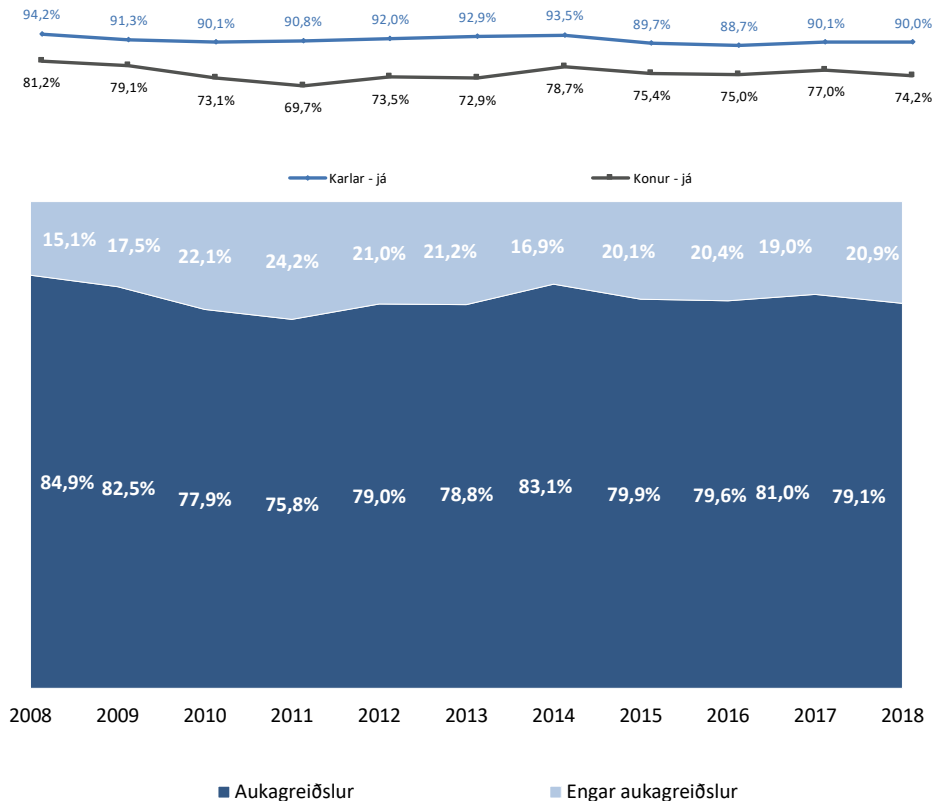
Launadreifing

Heildarlaun	Meðaltal	Hlutfallslegur munur		Hlutfallslegur munur
Lægstu 5%	360.000	Lægstu 5% hafa 56% lægri laun en 5% hæstu	með öðrum orðum	Lægstu 5% eru 44% af hæstu launum
Hæstu 5%	814.000	Hæstu 5% hafa 126% hærri laun en 5% lægstu	með öðrum orðum	Hæstu 5% eru 2,26-föld 5% lægstu laun



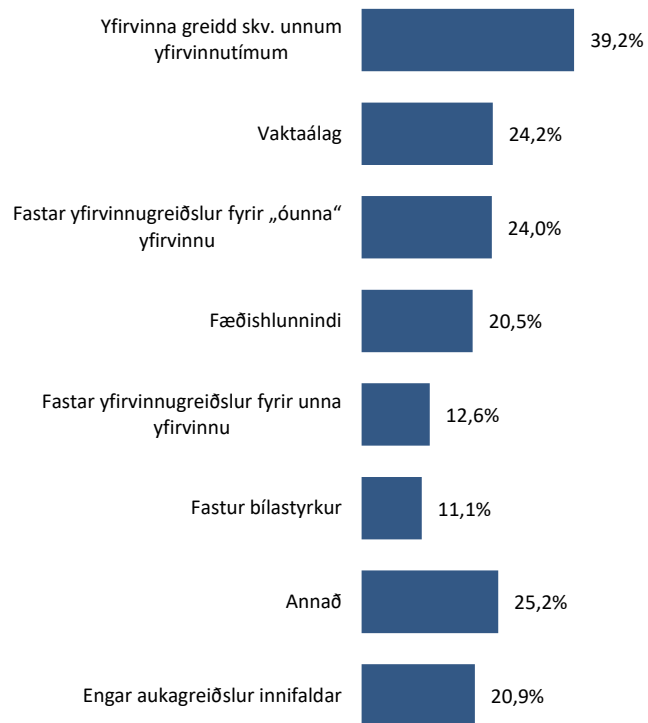
Aukagreiðslur innifaldar í heildarlaunum

- Nærri átta af hverjum tíu fá greiddar aukagreiðslur – 90% karla og 74% kvenna
- Nærri fjórir af hverjum tíu fá greidda yfirvinnu skv. unnum tímum
- Fjórðungur fær greitt vaktaálag
- Karlar fá frekar greitt fyrir unna yfirvinnu, vaktaálag, óunna yfirvinnu, fastar yfirvinnugreiðslur, bílastyrk og „annað“ – konur fá oftast fæðishlunnindi en karlar

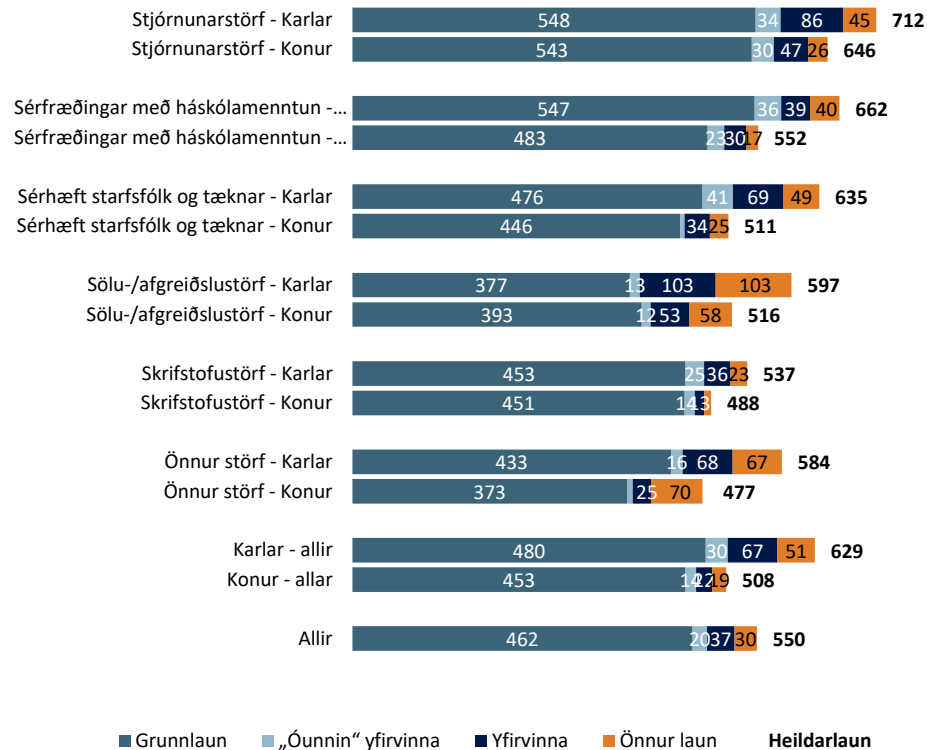


Aukagreiðslur innifaldar í heildarlaunum

- Nærri átta af hverjum tíu fá greiddar aukagreiðslur – 90% karla og 74% kvenna
- Nærri fjórir af hverjum tíu fá greidda yfirvinnu skv. unnum tímum
- Fjórðungur fær greitt vaktaálag
- Karlar fá frekar greitt fyrir unna yfirvinnu, vaktaálag, óunna yfirvinnu, fastar yfirvinnugreiðslur, bílastyrk og „annað“ – konur fá oftast fæðishlunnindi en karlar



Samsetning launa karla og kvenna í fullu starfi



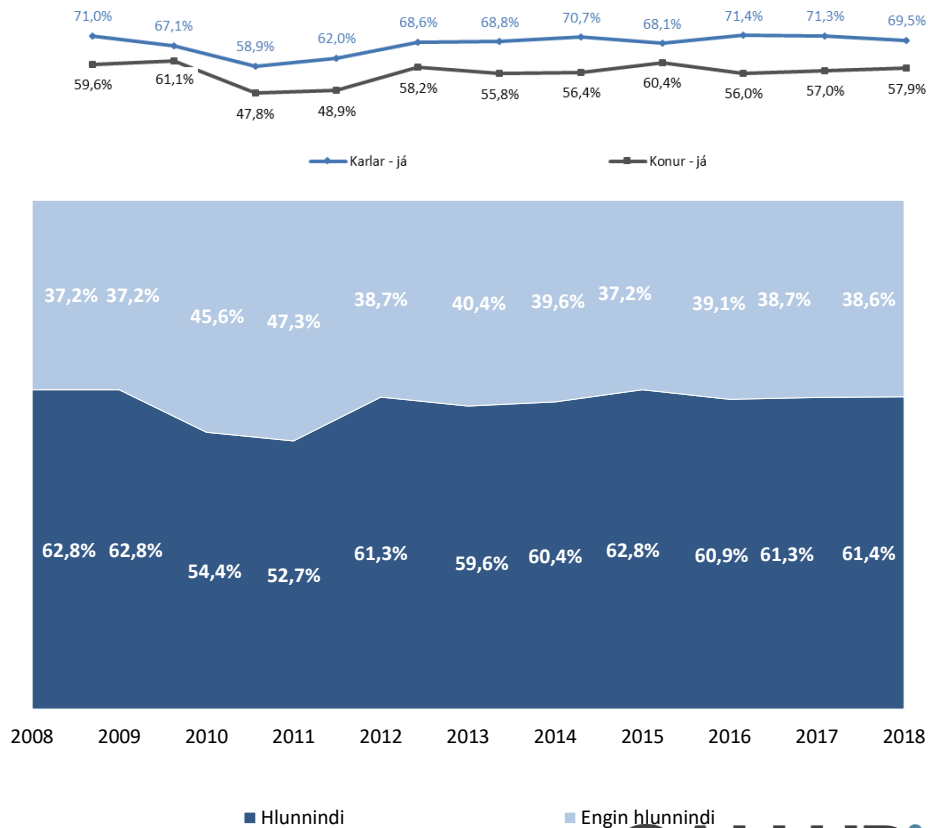
Laun kvenna sem hlutfall af launum karla

Starfsflokkur	Sex	Grunnlaun	Heildarlaun
Stjórnunarstörf	Karlar	99%	91%
	Konur	88%	83%
Sérfræðingar með háskólamenntun ...	Karlar	94%	81%
	Konur	104%	86%
Sölu-/afgreiðslustörf	Karlar	100%	91%
	Konur	86%	82%
Önnur störf	Karlar	94%	81%
	Konur		

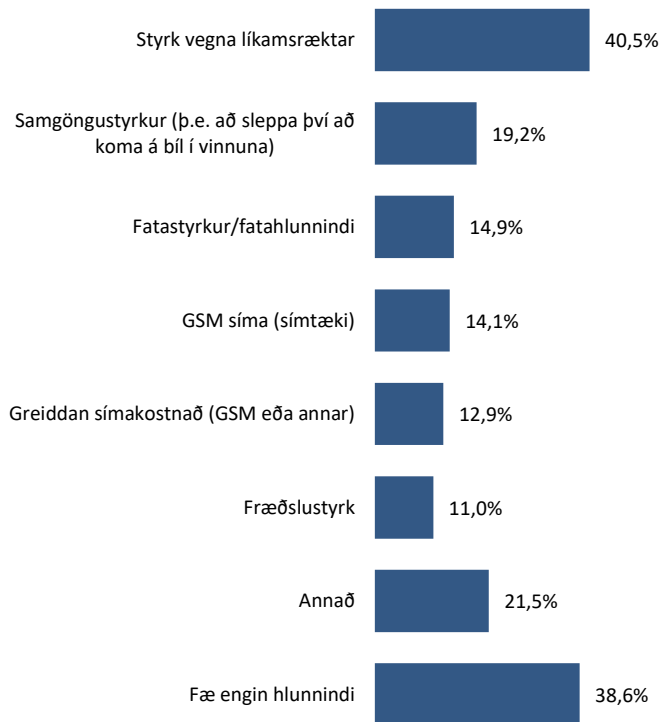
Að meðaltali eru grunnlaun 76% af heildarlaunum karla en 89% af heildarlaunum kvenna

Hlunnindi

- Hlutfall þeirra sem fá hlunnindi svipað og síðustu ár
- 70% karla fá hlunnindi og 60% kvenna



Hlunnindi



- Litlar breytingar milli ára en þó má sjá nokkrar áhugaverðar breytingar – fólk sem fær fartölvu/spjaldtölvu hefur aukist úr 2% í 8% frá 2008. Hlutfall með bifreiðahlunnindi hefur nær tvöfaldast frá 2008 úr 4% í 8% og greiddur símakostnaður hefur verið að aukast smávægilega ár frá ári úr 10%-13%
- Karlar fá frekar greiddan símakostnað og fá frekar GSM síma en konur
- Karlar frá frekar „Fatastyrk“ og „Annað“ en konur
- Álíka margir karlar og konur fá samgöngustyrk, styrk vegna líkamsræktar og fræðslustyrk

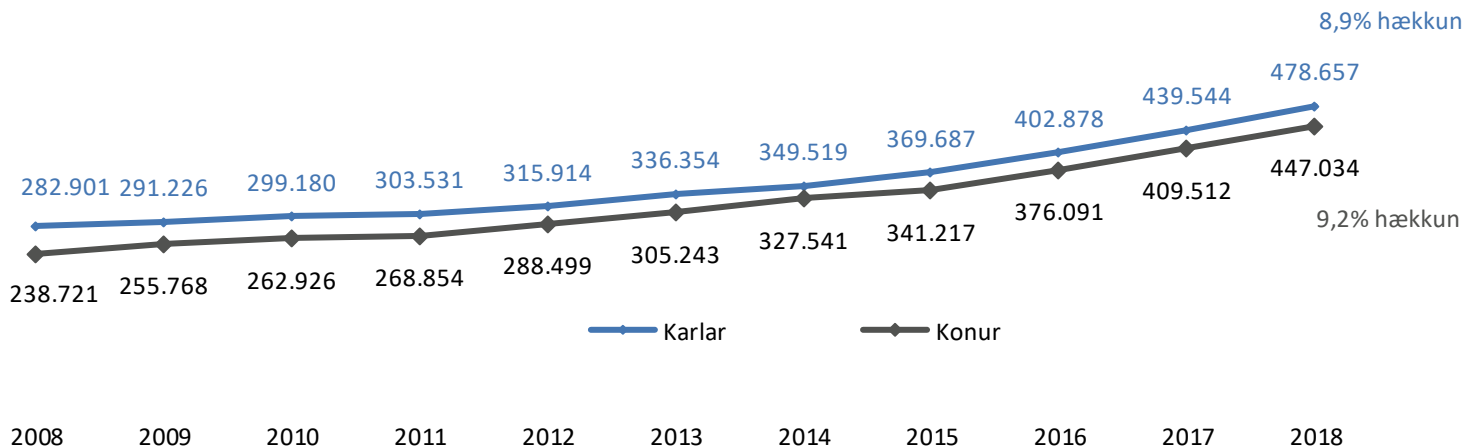
Grunnlaun/dagvinnulaun

Laun þeirra sem eru í 70-99% starfshlutfalli eru uppreiknuð í 100%

- Janúar grunnlaun voru að meðaltali **457 þús.** (hækkun um 9% eða 38 þús.) fyrir fullt starf
- Karlar og konur hækkuðu álíka mikið. Karlar hækka um 39 þús. konur um 38 þús.
- Stjórnendur eru með hæstu grunnlaunin – 541 þúsund

Grunnlaun mánaðar (starfsfólk í 70-100% starfshlutfalli*)

* laun þeirra sem voru í 70-99% starfshlutfalli eru uppreiknuð miðað við 100% starfshlutfall





Launamunur kynjanna

Launamunur kynjanna – heildarlaun – fólk í 100% starfi

Heildarmunur er 19% sem konur eru lægri en karlar



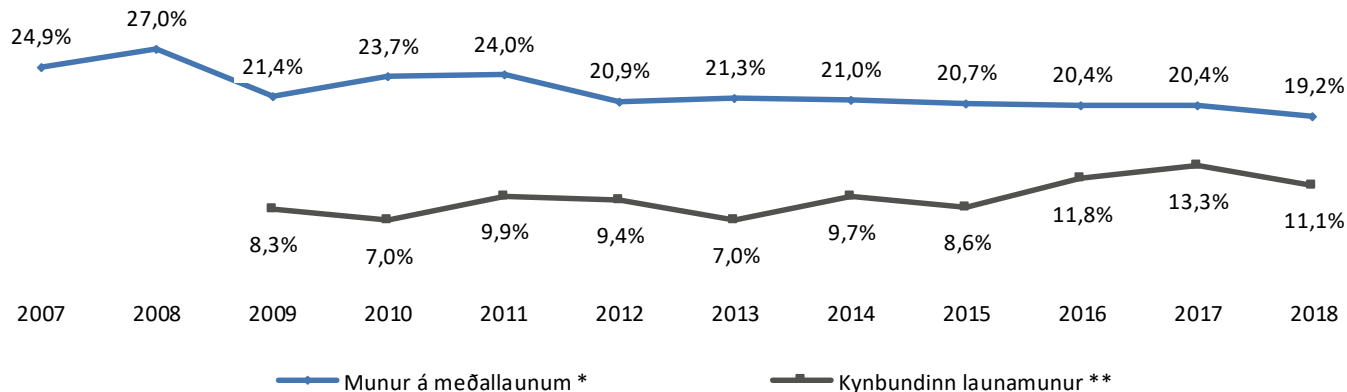
Kynbundinn launamunur á heildarlaunum – SFR – fólk í 100% starfi

- Munur á meðal-heildarlaunum kynjanna er 19% - fyrir fólk í 100% starfi
- Þegar tekið hefur verið tillit til vinnutíma, starfsaldurs, aldurs, starfsstéttar, menntunar, atvinnugreinar og vaktaálags, er munurinn 11%**

Kynbundinn launamunur á heildarlaunum (starfsfólk í 100% starfshlutfalli)

* = 100% - laun kvenna/laun karla*100

** að teknu tilliti til aldurs, vinnutíma, starfsaldurs, starfsstéttar, menntunar, vaktaálags, atvinnugreinar og mannaforráða.

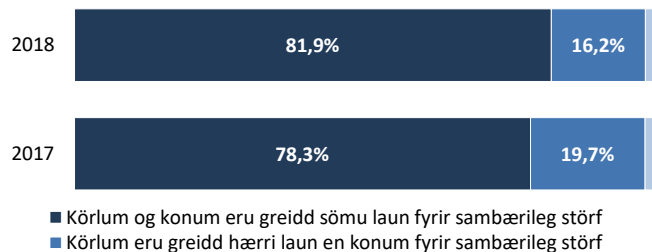


Laun pr. vinnustund („óleiðréttur kynbundinn launamunur“) – SFR – fólk í 100% starfi

	KARLAR – MEÐAL- LAUN PR. VINNUSTU ND	KONUR- MEÐAL- LAUN PR. VINNUSTU ND	KONUR LÆGRI EN KARLAR
ALLS	3.252	2.847	-12%
STJÓRNUNARSTÖRF	3.633	3.464	-5%
SÉRFRÆÐINGAR MEÐ HÁSKÓLAMENNTUN	3.566	3.058	-14%
SÉRHÆFT STARFSFÓLK OG TÆKNAR	3.237	2.770	-14%
SÖLU-/AFGREIÐSLUSTÖRF	3.272	2.701	-17%
SKRIFSTOFUSTÖRF	2.966	2.798	-6%
ÖNNUR STÖRF	2.931	2.527	-14%

Hagstofa	2016
Alls	-16%
Almennur vinnumarkaður	-16%
Opinberir starfsmenn - ríkisstarfsmenn	-16%
Opinberir starfsmenn - starfsmenn sveitarfélaga	-8%
Fullvinnandi	-14%
Opinber stjórnslýsla og varnarmál; almannatryggingar (O)	-11%
Fræðslustarfsemi (P)	-13%
Heilbrigðis- og félagsþjónusta (Q)	-13%

Fleiri telja að körlum og konum séu greidd sömu laun



- Körlum og konum eru greidd sömu laun fyrir sambærileg störf
- Körlum eru greidd hærri laun en konum fyrir sambærileg störf

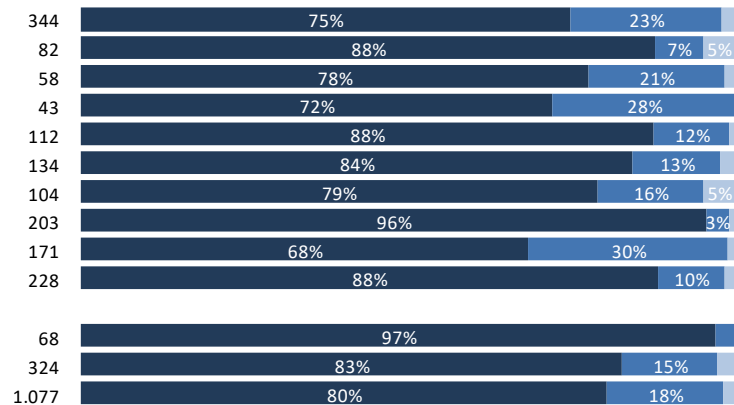
Flokkun vinnustaðar *

Heilbrigðisþjónusta
 Félagsþjónusta
 Innh.menn ríkissj., alm.tr. og lánasj.
 Landb., orkustofnanir og skógrækt
 Löggæsla, dómst. og fangelsi
 Menntast., skólar og frístundah.
 Rannsókn- og eftirlitsstofnanir
 Heildsala og/eða smásala
 Opinber stjórnsýsla
 Önnur opinb. starfs. og þjónusta

Fjöldi starfsmanna í stofnun *

Færri en 20
 20-99
 100 eða fleiri

* Marktækur munur

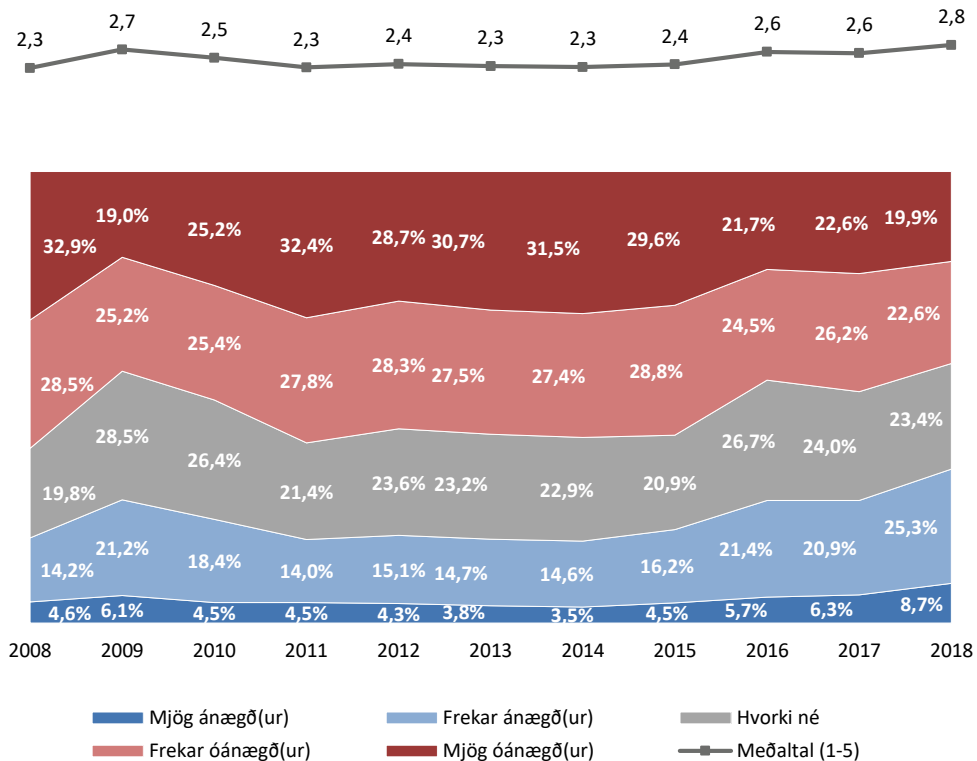




Viðhorf til launa

Ánægja með launakjör

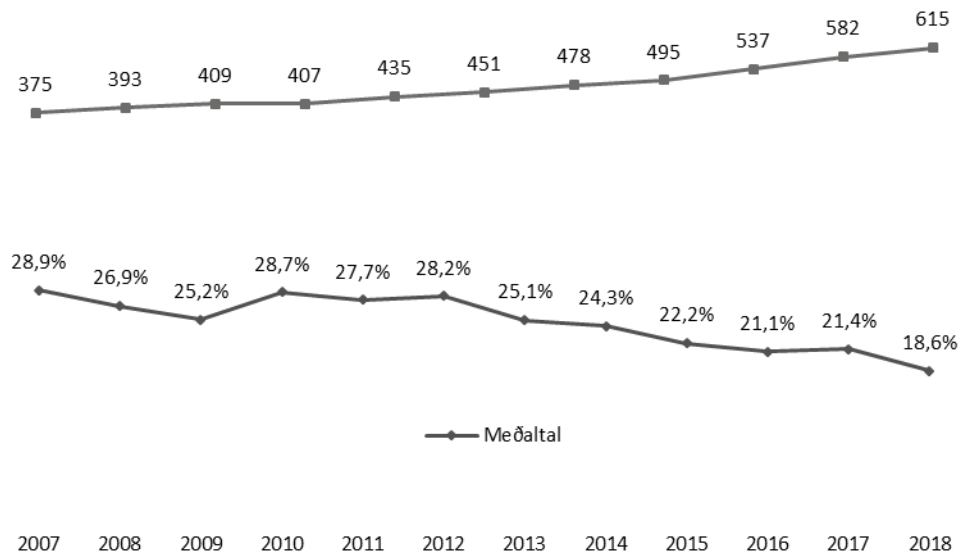
- Aldrei hefur mælst meiri ánægja með laun en nú. Nú segist rúmur þriðjungur vera ánægður með laun sín, en um 43% eru óánægðir með launin.
- Meirihluti félagsmanna SFR hefur að jafnaði verið óánægður með launin síðan Gallup hóf að mæla viðhorf til launa árið 2007, en nú er hlutfallið um 43% eins og áður segir.



Sanngirni launa

- Félagsmenn telja um 615 þúsund vera sanngjörn laun fyrir fullt starf
- Laun karla þyrftu að hækka um u.þ.b. 17% en kvenna um 19% til að teljast „sanngjörn“
- Aldrei hefur verið minni munur á sanngjörnum og raunverulegum heildarlaunum

Sanngjörn laun og munur á sanngjörnum launum og heildarlaunum

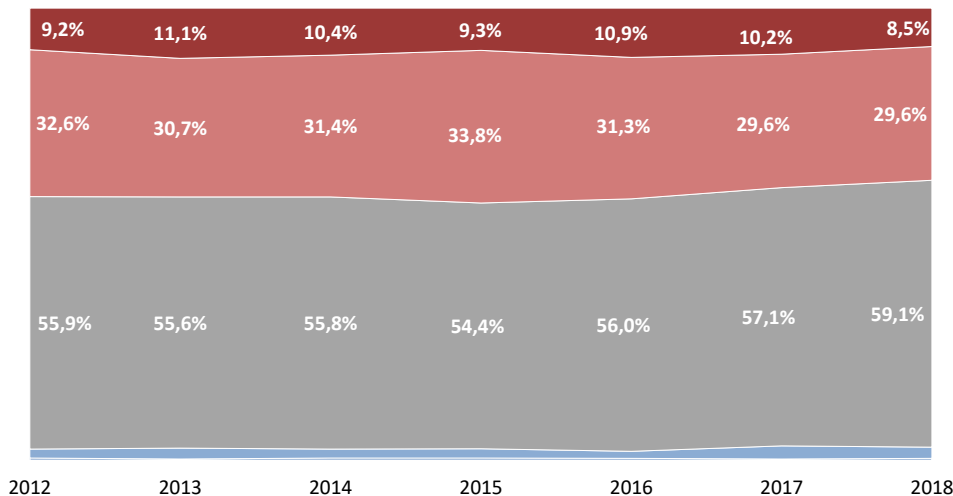




Álag

GALLUP

Vinnuálag



Alltof lítið
Heldur of mikið

Hæfilegt
Alltof mikið

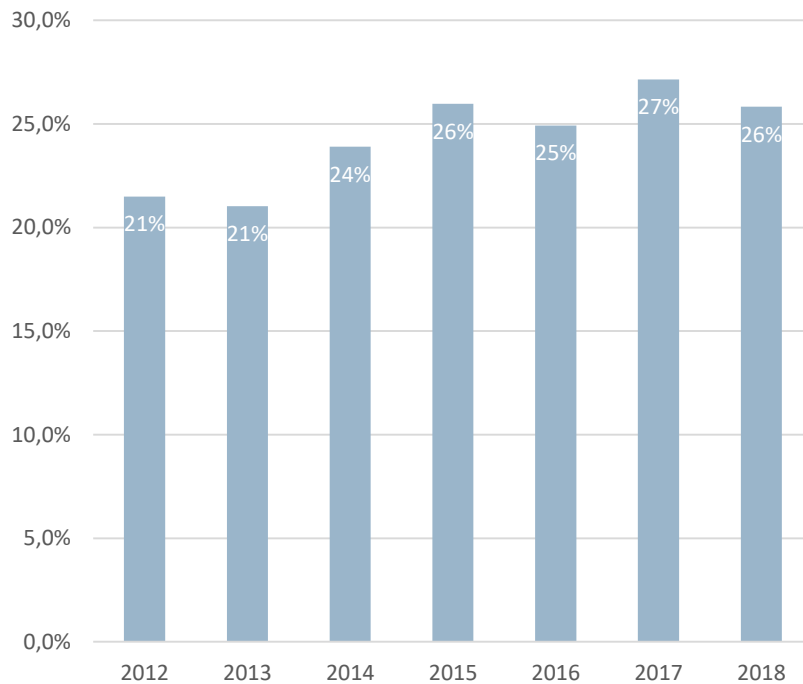
Meðaltal (1-5)

- Litlar breytingar á álagi síðustu ár.
- Tæplega fjórir af hverjum tíu segja álagið of mikið
- Fólk í löggæslu, dómst. og fangelsum telja álagið mest af atvinnugreinunum
- Stjórnendur og sérhæft starfsfólk og tæknaar telja álagið mest af starfsstéttunum

Streitueinkenni og örmögnun

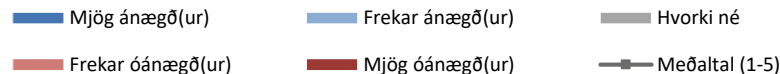
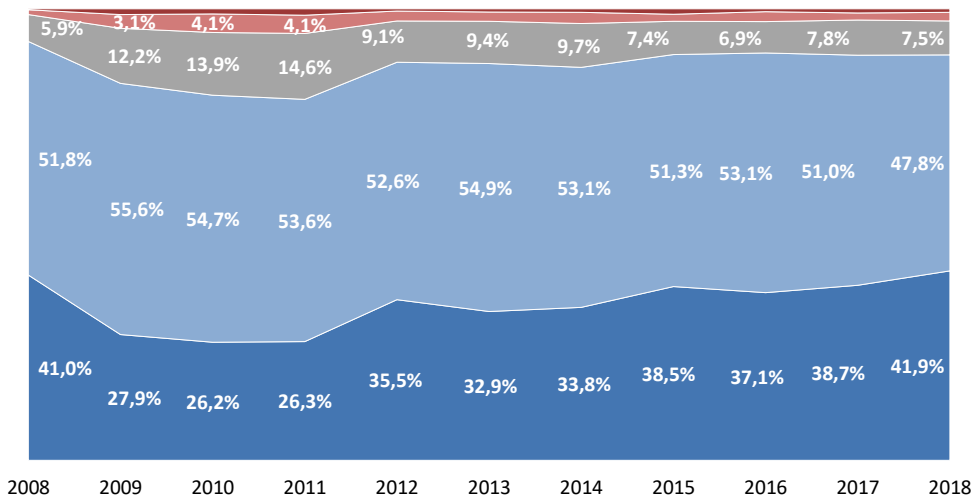
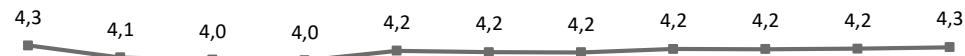
- Tæpur fimmtungur á erfitt með að hætta að hugsa um vinnuna þegar heim er komið.
- Ríflega einn af hverjum tíu segist oft hafa áhyggjur af því að upp komi vandamál í vinnunni sem viðkomandi geti ekki leyst
- Rúm 12% segjast oft ekki langa í vinnuna næsta dag.
- Rúmlega einn af hverjum fjórum svarendum segist vera svo þreyttur eftir að heim sé komið að þeir eigi erfitt með að gera nokkurn skapaðan hlut. Konur eru oftar örmagna en karlar og ungt fólk frekar en eldra fólk. Þá er það algengara í heilbrigðisþjónustu, félagsþjónustu og í löggæslu, dómstólum. og fangelsum.

Hlutfall sem segist „oft“ vera svo þreytt(ur) að þeir eigi erfitt með að gera nokkurn skapaðan eftir að vinnudegi lýkur



Mikil ánægja með lífið

- Nærri níu af hverjum tíu eru ánægð með lífið. Ríflega fjórir af hverjum tíu eru **mjög ánægð** með lífið og hefur það hlutfall aldrei mælst hærra, en svipað hlutfall mjög ánægðra mældist árið 2008. Konur eru heldur ánægðari með lífið en karlar og ánægjan hækkar með hækkandi aldri. Ánægjan er mest meðal fólks í stjórnendastöðum og sérfræðistöðum en minnst meðal sölu- og afgreiðslufólks. Hlutfall ánægðra (mjög og frekar ánægðra) hefur á hinn bóginn verið svipað síðustu fjögur ár.

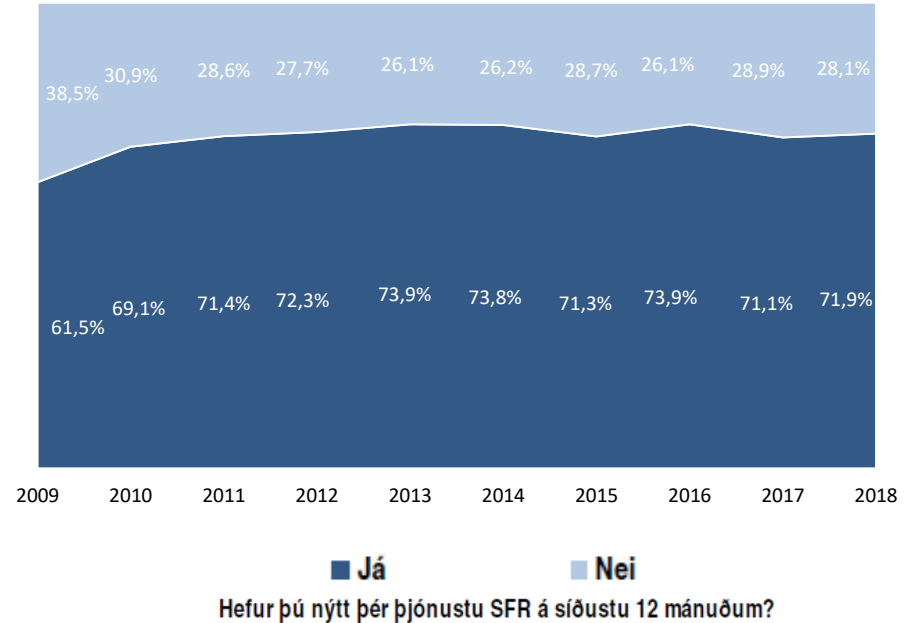
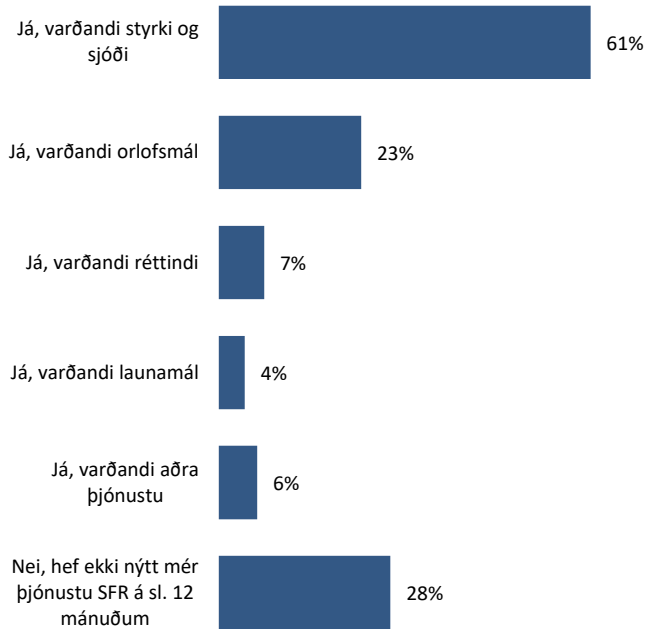


GALLUP

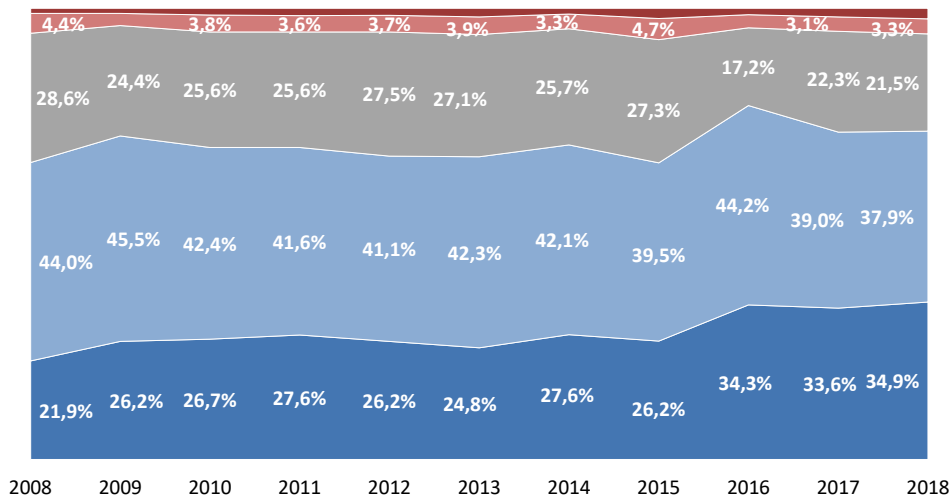
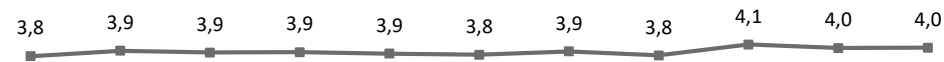


Þjónusta SFR

Þjónusta SFR – hafa nýtt sér



Ánægja með þjónustu SFR



■ Mjög ánægð(ur)
 ■ Frekar ánægð(ur)
 ■ Hvorki né
■ Frekar óánægð(ur)
 ■ Mjög óánægð(ur)
 ■ Meðaltal (1-5)

- Meiri ánægja hefur mælst með þjónustuna síðustu þrjú ár en árin þar á undan
- Tæplega 73% félagsmanna voru ánægðir með þjónustu SFR sem er sama hlutfall ánægðra og fyrir ári
- Konur ánægðari en karlar með þjónustuna
- Þeir sem hafa nýtt sér þjónustuna á sl. 12 mánuðum mun ánægðari en þeir sem segjast ekki hafa gert það

Samantekt ...

- Meðal-heildarlaun SFR félaga voru tæpar 541 þúsund krónur, þá er miðað við fullt starf – uppreiknuð laun í 100%
- Laun karla hækkuðu um tæpar 50 þúsund krónur (9%) og laun kvenna hækkuðu um rúmar 43 þúsund krónur (9%) að meðaltali
- Grunnlaun SFR félaga í fullu starfi hækkuðu um rúm 38 þúsund krónur milli ára, eða um 9%, Karlar hækkuðu um tæp 9% og konur hækkuðu um rúm 9% að meðaltali
- Vinnutími fólks í fullu starfi á viku helst því sem næst óbreyttur
- Átta af tíu fá aukagreiðslur. Ríflega fjórðungur kvenna fá engar aukagreiðslur en aðeins 10% karla sem er svipuð niðurstaða og undanfarin ár
- Ríflega sex af hverjum tíu fá hlunnindi. Tæplega sex af hverjum tíu konum fá hlunnindi, en tæplega sjö af hverjum tíu körlum
- Munur á heildarlaunum fullvinnandi karla og fullvinnandi kvenna er rúm 19% að meðaltali. Laun kvenna pr. vinnustund eru um 12% lægri en karla. Leiðréttur kynbundinn launamunur 11%
- Munur á sanngjörnum og raunverulegum launum hefur aldrei mælst lægri og aldrei meiri ánægja með laun
- Tæplega fjórir af hverjum tíu telja vinnuálag sitt of mikið (alltof mikið eða heldur of mikið) og er það svipað hlutfall og undanfarin ár
- Nærri níu af hverjum tíu eru ánægð með lífið. Ríflega fjórir af hverjum tíu eru mjög ánægð með lífið og hefur það hlutfall aldrei mælst hærra.

TAKK FYRIR

Tómas Bjarnason